

Kancelaria Prezesa Rady Ministrów

Przewodniczący Komitetu do spraw Pożytku Publicznego

DOB.ZKS.4510.7.2025

Warszawa, 14 sierpnia 2025 r.

Pan
Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 10730 Pana Posła Jarosława Sachajki i Pani Poseł Anny Gembickiej w sprawie publicznych groźb wobec obywateli organizujących legalne patrole społeczne przy granicy polsko-niemieckiej proszę o przyjęcie poniższych informacji:

W pierwszej kolejności należy podkreślić, że obecny Rząd Rzeczypospolitej (RP) od początku przejścia odpowiedzialności za sprawy naszego Państwa podjął stanowcze działania w celu powstrzymania nielegalnej migracji i ograniczenia skali migracji legalnej. Przywrócenie kontroli i zapewnienie bezpieczeństwa to naczelna zasada strategii migracyjnej Rządu.

W związku z presją migracyjną na granicy z Białorusią, która została sztucznie wykreowana przez władze Białorusi jako element działań hybrydowych, mających na celu destabilizację Polski i innych Państw Członkowskich Unii Europejskiej, Rząd RP podejmuje systemowe działania zmierzające do ograniczania i zapobiegania nielegalnej migracji.

Od 7 lipca br. przywrócono tymczasową kontrolę graniczną osób przekraczających granicę państwową z Republiką Federalną Niemiec oraz z Republiką Litewską¹.

Wprowadzone rozwiązania radykalnie ograniczyły liczbę nielegalnej migracji na granicy z Republiką Federalną Niemiec. W 2023 r. odnotowano około 12 tys. nielegalnych przekroczeń granicy polsko-niemieckiej przez cudzoziemców z historią podróży przez Białoruś, podczas gdy w 2024 r. było ich około 5 tys., co stanowi spadek o prawie 60% względem 2023 r., natomiast w okresie od 1 stycznia do 20 lipca br. – tylko około 950.

Pragnę jednocześnie wskazać, że nad bezpieczeństwem społeczności lokalnych czuwają odpowiednie służby i instytucje państwowe, w tym w szczególności Policja i Straż Graniczna, które działają na podstawie i zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

¹ Rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 3 lipca 2025 r. w sprawie przywrócenia tymczasowo kontroli granicznej osób przekraczających granicę państwową stanowiącą granicę wewnętrzną, Dz.U. poz. 876

Odnosząc się do pytań zawartych w interpelacji numer 10730 informuję, że aktywność tzw. patroli obywatelskich działających w rejonie trzech województw graniczących z Republiką Federalną Niemiec, tj.: zachodniopomorskiego, lubuskiego oraz dolnośląskiego jest odnotowywana przez Policję.

Należy wyraźnie podkreślić, że tzw. patrole obywatelskie nie posiadają żadnych uprawnień do legitymowania osób, wydawania poleceń lub podejmowania interwencji oraz użycia siły lub przymusu fizycznego, jak również nie mogą zatrzymywać pojazdów na drogach publicznych, żądać od kierujących pojazdami dokumentów oraz stosować jakiegokolwiek formy przymusu. Uprawnionymi do ochrony granic i utrzymania porządku i bezpieczeństwa publicznego są właściwe służby, przede wszystkim Policja i Straż Graniczna.

Policja podejmowała stosowną reakcję w stosunku do osób, których zachowanie pozostawało niezgodne z prawem i stwarzało zagrożenie dla bezpieczeństwa i porządku publicznego, w szczególności podczas incydentów takich jak próby:

- legitymowania osób,
- wydawania poleceń lub podejmowania interwencji,
- użycia siły lub przymusu fizycznego,
- zatrzymywania i kontrolowania pojazdów na drodze publicznej,
- organizowania zgromadzeń wbrew przepisom ustawowym.

Policja, jako organ władzy publicznej, działa na podstawie i w granicach prawa. Wobec powyższego w reakcji na działania tzw. patroli obywatelskich podejmuje czynności przewidziane przepisami prawa, w tym: legitymuje ich członków, poucza, wydaje polecenia zaprzestania czynności, w razie popełnienia czynu zabronionego – zatrzymuje osoby, zabezpiecza materiał dowodowy (nagrania, sprzęt), jak również – w konsekwencji – wszczyna postępowania w sprawach o wykroczenia lub postępowania przygotowawcze.

Ponadto działania Policji skupiają się na rozpoznaniu charakteru zgromadzenia, a w przypadku gdy zgromadzenie jest nielegalne – wezwania do rozejścia się / rozwiązania zgromadzenia, ewentualnie zatrzymania osób, które naruszają porządek publiczny lub nie podporządkowują się poleceniom.

W związku z realizowanym od 7 lipca 2025 r. przywróceniem tymczasowo kontroli na polsko-niemieckim oraz polsko-litewskim odcinku granicy państwowej do wsparcia Straży Granicznej zostali skierowani policjanci. Zadaniem sił Policji kierowanych na granicę polsko-niemiecką jest kontrola wytypowanych pojazdów wjeżdżających na terytorium RP oraz wspieranie Straży Granicznej w reagowaniu na działania zakłócające bezpieczeństwo i porządek publiczny.

W odpowiedzi na interpelację chciałabym jednoznacznie podkreślić, że urządzenie zgromadzeń przez osoby organizujące tzw. patrole obywatelskie przy granicy polsko-niemieckiej powinno odbywać się zgodnie z ustawą z dnia 24 lipca 2015 roku Prawo o zgromadzeniach, a uprawnionymi do ochrony granic i utrzymania porządku i bezpieczeństwa publicznego w Polsce są właściwe służby. Patrole obywatelskie nie mogą zastępować służb państwa, nie mają prawa zatrzymywać i próbować legitymować kogokolwiek, a także przeszkadzać służbom państwa w realizacji ich zadań.

Z wyrazami szacunku

*z upoważnienia
Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego*

Adriana Porowska
Sekretarz Stanu w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów
/dokument podpisany elektronicznie/

Do wiadomości:
Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji